

Nr 49.

Godkänd av första kammaren den 6 mars 1928.

Godkänd av andra kammaren den 6 mars 1928.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av ett mellan Sverige och de Socialistiska Rådsrepublikernas Union avslutat avtal, med tillhörande slutprotokoll, angående ryska handelsdelegationens i Stockholm rättigheter och skyldigheter.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 10.)

Till Konungen.

Genom en den 13 januari 1928 dagtecknad proposition, nr 24, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 13 januari 1928 samt med överlämnande av ett den 8 oktober 1927 under förbehåll av riksdagens godkännande mellan Sverige och de Socialistiska Rådsrepublikernas Union avslutat avtal, med tillhörande slutprotokoll, äskat riksdagens godkännande av berörda avtal och slutprotokoll.

Frågan om återknytande av normala förbindelser med Ryssland efter de omvälvningar, som där försiggått, hade länge varit föremål för förhandlingar mellan de båda länderna, när riksdagen år 1924 godkände ett den 15 mars samma år under förbehåll av riksdagens godkännande avslutat handelsavtal mellan Sverige och de Socialistiska Rådsrepublikernas Union.

Vid de förhandlingar, som lett till 1924 års avtal, hade frågan om en rättslig reglering av sovjetunionens här verksamma handelsorgan, den s. k. handelsdelegationen, varit före, men med hänsyn till yppade svårigheter att för delegationens framtida verksamhet finna lämpliga former, om vilka parterna kunde enas, hade frågan uppskjutits för att senare upptagas. Behovet av ett avtal om handelsdelegationens och dess medlemmars rättsliga ställning har, under den tid handelsavtalet varit gällande, i olika hänseenden framträtt.

Hans excellens ministern för utrikes ärendena har till ovannämnda statsrådsprotokoll meddelat, att det avtal med tillhörande slutprotokoll,

som genom nämnda proposition förelagts riksdagen och som avser att fastställa handelsdelegationens rättigheter och förpliktelser, framgått ur förhandlingar, som i början av år 1927 inletts mellan de båda ländernas regeringar. Tillika har utrikesministern upplyst, att utrikesnämndens råd inhämtats över avtalet med slutprotokoll.

Vidare har utrikesministern kännetecknat avtalet såsom en från början förutsatt komplettering av 1924 års handelsavtal i syfte att få fastslagna de former, under vilka de kommersiella förbindelserna med Unionen skola här i riket handhavas.

Riksdagen, som ansett sig böra bedöma den med propositionen framlagda överenskommelsen ur den av utrikesministern sålunda angivna synpunkten, har till en början tagit hänsyn till den betydelse, det kan anses äga för Sverige att genom avtal få formerna fastställda för den verksamhet, som under de genom 1924 års handelsavtal från svensk sida medgivna förutsättningar redan utövas av handelsdelegationen.

Med denna utgångspunkt för bedömandet har riksdagen ansett sig icke böra avslå den föreliggande propositionen, oaktat riksdagen vid granskning av avtalet funnit detsamma giva anledning till vissa betänkligheter. Av vad riksdagen sålunda funnit anmärkningsvärt har riksdagen velat framhålla följande.

Enligt artikeln 3 äro handelsdelegationens medlemmar, även om de icke tillhöra den diplomatiska personalen vid Unionens beskickning, befriade från skatt i Sverige för inkomst av verksamhet i Unionsregeringens tjänst. Beträffande den skyldighet att erlagga inkomstskatt till stat och kommun, som åligger handelsdelegationen, är genom artikeln 7 bestämt, att såsom beskattningsbar inkomst skall anses ett beräknat belopp av 0.4 procent av totalvärdet av handelsdelegationens handelsomsättning.

Det sätt, på vilket skattskyldigheten sålunda reglerats för inkomster, som uppkomma på grund av här i landet utövad verksamhet för handelsutbytet mellan Sverige och Unionen, kan knappast anses tillfredsställande ur svensk fiskalisk synpunkt. Särskilt är 0.4 en påfallande låg procent-siffra för beräkning av den beskattningsbara inkomsten i förhållande till handelsomsättningens totalvärde, och bestämmelsen om nämnda procent kan ur svensk synpunkt godtagas endast såsom betingad av de säregna förutsättningar, från vilka Sverige haft att utgå vid förhandlingarna med sovjetunionen. Ifrågavarande beräkningsgrund får således icke uppfattas såsom motsvarande Sveriges anspråk, då det gäller beskattning av utlännings inkomst av verksamhet i Sverige. Riksdagen har ansett sig böra uttryckligen framhålla detta, icke blott med avseende å framtida förhandlingar med främmande makter, utan även med tanke därpå, att vid utlännings beskattning för inkomst av rörelse i Sverige alltemellanåt förekommer, att beskattningsmyndigheterna, i saknad av tillförlitliga uppgifter

rörande inkomstens belopp, finna sig hänvisade till att lägga omsättningens totalvärde till grund för inkomstens uppskattning.

Beträffande behandlingen av uppkommande rättsliga frågor rörande handelstransaktioner, som företagits av handelsdelegationen, gäller enligt artikeln 5, att de skola handläggas i enlighet med svensk rätt, såvida icke fråga är om transaktioner, vilka skola fullgöras inom Unionen och beträffande vilka parterna överenskommit om tillämpning av i Unionen gällande lag.

Riksdagen har i anledning av detta stadgande velat fästa uppmärksamheten på, att ordalydelsen av artikeln 5 uttryckligen gör tillämpningen av i Unionen gällande lag beroende av att vederbörande svenska part därtill lämnat sitt medgivande.

På sätt utrikesministern till statsrådsprotokollet i ärendet anför ankommer det på Kungl. Maj:t att utfärda för avtalets tillämpning erforderliga bestämmelser i beskattningshänseende.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t tillkännagiva, att riksdagen meddelat av Eders Kungl. Maj:t äskat godkännande av det med propositionen nr 24 överlämnade avtal med tillhörande slutprotokoll.

Stockholm den 6 mars 1928.

Med undersåtlig vörnad: